

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו**תה"ס 11446-11-16 ה. ואח' נ' ב.****לפני כבוד השופט ארז שני****התובעת: מ. ה.****נגד****הנתבע: ר. ב.****נוכחים:****התובעת וב"כ – עו"ד רונן דליהו ועו"ד מור זיידן****הנתבע וב"כ – עו"ד מאיה רוטנברג****חקיקה שאוזכרה:****[חוק לתיקון דיני המשפחה \(מזונות\), תשי"ט-1959: סע' 3\(א\)](#)****[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984](#)****[חוק החוזים \(חלק כללי\), תשל"ג-1973: סע' 25\(א\)](#)****מיני-רציו:**

* פסיקת מזונות לקטינה בת 3 על רקע הלכת בע"מ 919/15 והשיקולים שמנה ביהמ"ש המחוזי בעמ"ש (ת"א) 14612-10-16, כאשר בין הצדדים להליך זה נחתם הסכם להורות משותפת הקובע את מזונות הקטינה, אולם נקבע בו, כי היה ומי מההורים יתבע, בשמו ובשם הקטינה שתיוולד מזונות, יבוטל ההסכם ויהא תקף ההסכם שייקבע על-ידי בית-המשפט.

* משפחה – מזונות ילדים – בעקבות בעמ 919/15

* משפחה – מזונות ילדים – הסכם בין הורים

* משפחה – מזונות ילדים – חובת האב בתשלומם

תובענת אם לאכיפת הסכם הורות שנערך בין הצדדים, שאושרר בפני נוטריון אך לא בפני ביהמ"ש ו/או לחילופין קביעת מזונות לקטינה (כיום כבת 3), לרבות אחזקת מדור. רקע: הצדדים יהודים, שנקשרו בהסכם לצורך שותפות בהורות והולדת ילד שלא במסגרת יחסים זוגיים. על-פי ההסכם התחייב האב לשאת במזונות שוטפים כולל מדור והחזקת מדור של הקטין אשר עתיד יהיה לבוא לעולם בגובה 2,250 ש"ח וכן הסכימו הצדדים לשאת, בשווה בהוצאות חריגות. סעיף 23 להסכם קבע כי היה ומי מההורים יתבע, בשמו ובשם הקטינה מזונות, יבוטל ההסכם ויהא תקף ההסכם שייקבע על-ידי בית-המשפט. ב-2015 נולדה הקטינה. נוכח סעיף 23 להסכם ועמדת האב, ההסכם בוטל וביהמ"ש דן בתובענה זו כתובענה למזונות הקטינה, ולא באכיפתו של הסכם בין הצדדים. בהחלטות קודמות ביהמ"ש חייב את האב במזונות זמניים עבור הקטינה, ובכלל זאת מדור ואחזקתו בגובה 2,250. בהמשך נקבע כי המשמורת

בקטינה תהיה בידי האם. באשר לזמני השהות בין האב לקטינה, נקבע כי יינתנו סמכויות לפקידת הסעד. האב מתראה עם הקטינה פעמיים בשבוע וכל סוף שבוע שני. לטענת האב מדובר בזמני שהות נרחבים, וככאלו, יש בהם כדי להשפיע על גובה דמי המזונות. לאור זאת, לשיטתו, עליו לשאת בסכום של 1,200 ₪ לחודש שיועבר לידי האם ויכלול את כלל צרכיה של הקטינה, כולל מדורה. וזאת בהתבסס בין היתר על "בע"מ 919/15".

ביהמ"ש לענייני משפחה פסק:

הצעתו של האב לשלם סך של 1,200 ₪ דמי מזונות ומדור, לאמור מחצית מכפי שהסכים בשעתו בהסכם (לא כולל הוצאות חריגות), כמוה כדרישה לפסוק סכום מקפח במתכוון. הצעתו זו אינה מכבדת אותו או את ביהמ"ש.

הלכת 919/15 לא שינתה דבר לעת עתה לעניין מזונות הקטינה דעסקינן. שכן היא חלה על ילדים מעל גיל 6 בלבד.

בגילאים 0-6 נותר החיוב האבסולוטי של האב בכל הנוגע לצרכים ההכרחיים של הקטין. למזונות ההכרחיים, שהם בגדר חיובו המוחלט של האב, הדין העברי מכיר אף בחובתו של האב במזונות נוספים, אם ידו משגת, והיא מכונה חובת מזונות מ"דין צדקה", בה יחויבו שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם, תוך שהחלוקה ביניהם תיקבע על-פי יכולתם הכלכלית ושיעורי ההשתכרות שלהם, מכל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה. מדובר בחובה משפטית לכל דבר.

כפי שנפסק לאחרונה (עמ"ש (ת"א) 14612-10-16 מיום 20/12/2017) בשיקוליו של ביהמ"ש, בבואו לפסוק את מזונותיו של הקטין, עליו לאזן באופן ראוי בין 4 פרמטרים, בשים לב כמוכח לגילו של הקטין: א. הערכת וקביעת צרכי הילדים לפי רמת החיים שהורגלו ערב הפירוד (צרכים תלויי שהות הכוללים מדור ואחזקתו, צרכים שאינם תלויי שהות וצרכים חריגים); ב. היכולות הכלכליות של הורי הקטינים (לא רק הכנסותיהם הפנויות של ההורים, אלא קביעת יכולת כלכלית מכל המקורות העומדים לרשות ההורים, לרבות שכר עבודה); ג. קביעת יחסיות ביכולתם הכלכלית של ההורים, זה מול זה; ד. חלוקת משמורת בפועל (שקלול הוצאות תלויות שהות, ביחס יכולתם הכלכלית של שני ההורים וקביעת גובה החיוב בהתאם).

יחד עם זאת, משעה שהלכת 919/15 באה לעולם, ושינתה היא את עניין המזונות לקטינים, הרי שאין מנוס מקביעת שיעור מזונותיה של הקטינה עד הגיעה לגיל 6 ומעת ימלאו לקטינה 6 שנים. (פיצול זה הוא גם מצוות ביהמ"ש המחוזי, וראה: "עניין 14612-10-16").

השופט זגורי, פסק לאחרונה (תמ"ש 46640-01-15) כי "ניסיון לעשות אבחנה בין צרכי הילדים כיום לבין צרכי הילדים בגיל 6 יהיה מלאכותי, מוקשה ומעושה". עוד קבע הוא כי הדבר יצריך את ביהמ"ש לחשב מחדש את הצרכים ההכרחיים של הקטינים ואת הצרכים מ"דין צדקה" ולכתוב "פסק דין נפרד. ביהמ"ש מסכים עם גישה זו והדברים מצאו ביטוי גם בהלכת 919/15, שם כוונתה ההפרדה המלאכותית בשם "אילוץ", אם כי ביהמ"ש מוצא לציין כי האבחנה היא באשר לזה שעליו יוטל החיוב בצרכים ההכרחיים. כ"כ, ביהמ"ש סבור כי כיוון שהקטינה בענייננו היא בת 3, (בשונה מהמקרה שנדון בפני השופט זגורי, בו דובר בקטינה בת 5 שנים וארבעה חודשים), אין להתעלם ממשך הזמן, הלא מבוטל, שעד הגיעה של הקטינה לגיל 6, שאז מחויב הוא להלכת 919/15 ולקביעת הצרכים כפי שפורטו.

לפיכך ביהמ"ש מוצא לנכון לבצע את אותה חלוקה בין קבוצת הגילאים אליה משתייכת הקטינה בהתאם לגילה עתה.

יחד עם זאת הובהר כי זמני השהות צריכים להיות מובאים בחשבון גם טרם הגיע קטיין לגיל 6 (וראה: עמ"ש (ת"א) 1180-05-14), אך לא כדי התעלמות מן החיוב האבסולוטי. בהקשר זה נקבע כי יש להבחין בין הצרכים תלויי השהות לצרכים שאינם תלויי השהות, אז יחויב ההורה הלא משמורן בתוספת תשלום חלק מהמזונות תלויי השהות (כמו מזון ומדור), כאשר בנוגע לצרכים שאינם תלויי השהות, לא תהא משמעות לזמני השהות בחלוקת הנטל, ושיעור הנשיאה בפועל בהוצאות אלו יהיה לפי יחס ההכנסות בין הצדדים, תוך קביעה מי מהם, כאחראי לסיפוק צרכיה של הקטינה, מקום שלא קיימת תקשורת הורית טובה ואמיתית, מה שעלול לפגוע בקטינה.

לאחר בחינה נמצא כי צרכיה של הקטינה הם: 3,721 ₪ בעבור צרכים תלויי השהות, ועוד 314 ₪ לחודש בעבור צרכים שאינם תלויי השהות, לא כולל עלות הגן וקייטנה, ובסה"כ 4,035 ₪ לחודש.

בכל הנוגע להכנסות הצדדים נמצא כי הכנסת האם כ- 6,300 והכנסתה הפנויה, לאחר ניכוי חלקה במדור ובאחזקתו (1,757 ₪) היא, 4,543 ₪; הכנסת האב כ- 8,700 ₪ לחודש. והכנסתו הפנויה, לאחר ניכוי הלוואה אותה משלם היא 7,611 ₪. יחס ההכנסות הפנויות הם 37.4% לאם ו-62.6% לאב.

מכאן, שעד להגיעה של הקטינה לגיל 6, בינואר 2021, ישלם האב לידי האם דמי מזונות, ביחס הכנסות הצדדים, בהתאם לחיובו מ"דין צדקה", בסך 3,431 ש"ח לחודש, כמפורט: 2,421 ₪ לחודש, בעבור צרכיה ההכרחיים של הקטינה (מזון והגיינה, ביגוד, מדור ואחזקה), כולל לקיחה בחשבון של השהות מחד, ומדור מאידך. ובנוסף, 1,010 ₪ לחודש, המהווים 62% מסה"כ יתר צרכי הקטינה (1,614 ₪), לאחר הפחתת צרכיה ההכרחיים. לסכום זה, יש להוסיף השתתפות האב בעלות הגן בו שוהה הקטינה, הוצאות חינוך שמעבר להוצאת הגן, הוצאות קייטנה בחופש הגדול והוצאות רפואיות חריגות שאינן מכוסות באמצעות ביטוח קופת החולים, וזאת ביחס של הכנסות הצדדים, קרי 37.4% לאם ו-62.6% לאב, שכן מדובר בהוצאות שאינן תלות השהות ועל כן יחושבו אלו ללא קשר לזמני השהות. מרגע הגיע הקטינה לגיל 5, עת לא תחוב בעלות הגן בשל חוק חינוך חובה, ישתנה מרכיב זה ויוחלף בעלותו של צהרון, באם תזדקק הקטינה להשלמת השהות כתחליף לגן.

לצורך קביעת מזונותיה של הקטינה עת ימלאו לה 6 שנים, נבחנו גם זמני השהות של האב עם הקטינה. שכן מדובר באחר הפרמטרים לקביעת המזונות בהתאם להלכת בע"מ 919/15. לעניין זה נמצא כי 35% מהזמן שוהה הקטינה עם האב, ואילו ביתר הזמן, 65% שוהה הקטינה עם האם.

ואולם, כפי שנפסק, אין מדובר בקביעת נוסחאות אריתמטיות נוקשות הקשורות בין הכנסות ההורים והיקף המשמורת הפיזית המסורה לכל אחד מהם לבין שיעור המזונות. בטרם יפסוק באופן סופי את סכום המזונות על ביהמ"ש להוסיף ולהתבונן היטב על התא המשפחתי שלפניו ועל נסיבותיו הפרטניות, ולהבטיח את חלוקת הנטל ההולמת ביותר תנאים אלה כששיקול העל המנחה הוא טובת הילד ורווחתו בבתי שני ההורים.

במקרה דנא ביהמ"ש אינו סבור כי נכון לערוך חישוב אריתמטי מדויק לשם קביעת חלוקת החיוב במזונות, גם כאשר תגיע הקטינה לגיל 6 שנים וכי בנסיבות העניין, יש לחייב את האב (מיום הגיעה של הקטינה לגיל 6) בדמי מזונות בסך 2,250 ₪ לחודש, ובנוסף, הוצאות גן וקייטנה, הוצאות רפואיות חריגות והוצאות חינוכיות, שאלו ישולמו ביחס ההכנסות הצדדים, קרי 62.6% לאב, ו-37.4% לאם. ביהמ"ש הגיע לתוצאה זו לנוכח זמני השהות אשר במסגרתם שוהה הקטינה עם אמה מעט יותר, היעדרויותו של האב, אם כשמבטל "פה ושם", נסיעות לחו"ל, מקצתן אף לשהייה ממושכת, אחריות האם לכלל צרכיה הבסיסיים של הקטינה, ובשים לב לכל הנתונים כפי שכבר פורטו בהרחבה. ובפרט לנוכח הסכם ההורות שערכו הצדדים. אמנם ביהמ"ש ביטל את ההסכם אולם, לא ניתן לבטל את ערכו הראייתי באשר לאומד דעת הצדדים עת חתמו הם על ההסכם, בנוגע לסכום המזונות הראוי, כאשר הכירו

הם שניהם במגבלותיהם וביכולתם הכלכליות, תוך שמחלקים הדברים ביניהם בצורה כזו או אחרת. אין הדבר משנה באם מדובר בחלוקה צודקת או לא. הצדדים חתמו על אותו הסכם ואף אישרו אותו בפני נוטריון. משמע, כי ראו לנכון לחזק ולתמוך את הסכמתם זו. אם תרצה תאמר, כי הסכם מחייב אין, אך ראיה להסכמת הצדדים על היקף המזונות, יש גם יש. והסכמה כזו, יש לה משקל ראוי לכיבוד. (בהקשר זה הודגש בין היתר, כי אין מדובר בענייננו בשינוי נסיבות כלכליות בגינן מבקש האב היום את הפחתת גובה המזונות מן המוסכם, אלא קיבוע מעשיו והבעת רצונו, תוך מתן תוקף משפטי לאשר הוסכם, וזאת על דרך פסק דין, ולא על דרך ההסכם).

פסק דין

1. בפני תובענת אם לאכיפת הסכם הורות מיום 30/10/2013 שנערך בין הצדדים ולא אושר, ו/או לחילופין קביעת מזונות לקטינה, לרבות אחזקת מדור, אשר הוגשה ביום 6/11/2016.

רקע עובדתי

2. התובעת (להלן: "האם") והנתבע (להלן: "האב") (וביחד: "הצדדים"), הינם יהודים, הכירו זה את זה באמצעות אתר אינטרנט המאפשר חיבור בין אנשים לצורך שותפות בהורות והולדת ילד שלא במסגרת יחסים זוגיים.
3. הצדדים החליטו להביא ילד לעולם, וביום 30/10/2013 חתמו הם על "הסכם הורות" (להלן: "ההסכם"), שנחתם בפני נוטריון ולא אושר על-ידי בית המשפט.
4. בהסכם זה הוסדרו, כביכול, כל העניינים הכרוכים באשר למשמורתו, מזונותיו ואחזקתו של הקטין אשר עתיד יהיה לבוא לעולם.
5. להלן יפורטו הסעיפים בהסכם, הרלוונטיים לתובענה אשר בפני:

”

15. האם תקבל מידי חודש סכום של 2250 ₪ אשר יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן המתפרסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סכום זה הינו דמי מזונות לילד מיועד למימון השתתפות האב בהוצאות הבאות:

- כלכלה ומזון
- הנעלה, הלבשה עליונה ותחתונה לרבות חיתולים ופיג'מות
- צרכי רחצה ותרופות
- צרכי הבית ואחזקה שוטפת (קירור חימום, מים וחשמל, גז וטלפון)
- צעצועים ומשחקים
- מצעים למיטה ושמיכות

16. שני ההורים יישאו יחדיו בחלקים שווים ביניהם בכל ההוצאות (זאת לאחר קיזוז הטבות שונות הניתנות בגין משפחה חד הורית) הרפואיות אשר אינה מכוסה ע"י חוק בריאות ממלכתי או קופ"ח, הוצאות מטפלת, משפחתון, גן, צהרונים, בית ספר, צרכי חינוך, לבית הספר, חוגי העשרה (שניים לפחות) וכל הוצאות יוצאות דופן, הצדדים יסכמו ביניהם על גובה ההוצאה זו לפני הוצאתה, החשובה בעבור בריאותו, התפתחותו וצרכיו של הילד.

והיה וישנה מחלוקת על גובה ההוצאות השונות (מטפלת, צהרון, גן, בית ספר, משפחתון, חוגי העשרה וכ') כל צד יביא הצעה משלו, ההצעה הזולה ביותר תתקבל, והיה והצד השני ירצה את ההצעה היקרה יותר יישא הוא בהפרש מההצעה הזולה.”

”

וסעיף 23:

”

”מוסכם בזאת כי במקרה בו יתבע אחד ההורים בשמו ו/או בשם הילד מזונות מההורה האחר, בנוסף ובניגוד למוסכם לעיל יבוטל הסכם זה ויהיה תקף ההסכם שייקבע ע"י בית המשפט.”

”

6. ביום 2015. ... נולדה הקטינה, כיום כבת 3 שנים (להלן: "הקטינה").

השתלשלות האירועים

7. ביום 12/2/2017, במסגרת קדם אותו קיימתי בתובענה, כבר ניתנה החלטתי באשר לתוקפו של ההסכם בין הצדדים, וכך:

”על-פי אותו הסכם התחייב האב לשאת במזונות שוטפים כולל מדור והחזקת מדור בגובה 2,250 ₪ וכן הסכימו הצדדים לשאת, בשווה, במה שנכנה לעת עתה בשם "הוצאות חריגות".

סעיף 23 להסכם קבע כי היה ומי מההורים יתבע, בשמו ובשם הקטינה אשר לימים באה לעולם והיא כיום כבת שנתיים מזונות, יבוטל ההסכם ויהא תקף ההסכם שייקבע על-ידי בית-המשפט.

אם תרצה תאמר כי ההסכם הוא מלכודת פתאים לצורך קביעת המזונות שכן לא זאת בלבד שההסכם כשלעצמו מותנה ברצונו הטוב של האב ואין הוא פסק-דין המהווה מעשה משפטי בר אכיפה בלשכת ההוצאה לפועל, אלא שבהסכם מובנית בטלות שלו במקרה של תביעה וכל הליך של גביה או תביעה, משמעו הליך המוביל לביטול ההסכם.

.....

למעשה, יצר ההסכם מצג של מזונות, אך ההסכם נעדר "שיניים" במונח זה שהאב לרצונו ישלם, לרצונו יקבע כמה ישלם, לרצונו לא ישלם כלל ואם ייתבע הוא, אי אפשר בעצם לעשות דבר, שכן לשון ההסכם בסעיף 23 היא שההסכם בטל.

אך גם ללא סעיף 23 מסרב האב לסכום המוסכם והוא טוען בשניים: ראשית, כי יש למחוק התביעה על הסף שמשמעותה הותרתו ללא חיוב; שנית, כי יש להורות על מצב ולפיו ירכוש הוא לקטינה מוצרים כאשר יתווה לו ליבו ובכל מקרה, יש להפחית את הסך הקבוע בהסכם.

במילים אחרות, האב מתמרן לתוך מצב שנכנס בגדר כנפי סעיף 23 להסכם, לאמור תביעה לבטלות של ההסכם.

.....

התוצאה היא כי ההסכם אמנם בטל כאמור בסעיף 23, אך התובענה שהגישה האם היתה בהחלט בתחום ההגינות הדיונית. לשיטתה של האם, אם חפץ האב לדבוק בהסכם כפס"ד – טוב הוא ואם חפץ האב כי ייפסקו מזונות לגופה, כאילו לא הוסכם דבר – גם כן טוב.

.....

כך או אחרת, הקטינה ממלא אינה כבולה בהסכם אותו חתמו הוריה וכאמור, לאור סעיף 23 וכפירתו של האב בהמשך חיובו לשלם על-פי ההסכם, יש לפסוק את מזונותיה הזמניים של הקטינה לפחות."

8. עוד באותו דיון, לאחר שהצעתי לאב להסכים לסכום מזונות לקטינה, כפי המוסכם בהסכם, סורבתי בתוקף על ידו, ומשכך, חייבתי את האב במזונות זמניים עבור הקטינה, ובכלל זאת מדור ואחזקתו בגובה 2,250 ₪, וכמפורט כך:

א. דמי המזונות ישולמו על-ידי הנתבע, ישירות לאם, בכל 1 לחודש ומראש, עד הגיע הקטינה לגיל 18 שנה ו/או עד שיסיים הלימודים בתיכון, לפי המאוחר מבין השניים. בתקופת השירות הצבאי הסדיר ו/או השירות הלאומי, יעמדו דמי המזונות על 1/3 משיעורם הקודם.

ב. תודיע האם לנתבע על רצונה בהפקדת דמי המזונות לחשבון הבנק שלה, תעביר פרטי חשבון הבנק שלה לנתבע ובמקרה כזה, תשלום דמי המזונות במועדם לזכות חשבון זה, יחשב כתשלום תקין ובלבד שהאם לא הודיעה לנתבע על שינוי בפרטי מספר החשבון או הבנק.

ג. דמי המזונות ישולמו החל מיום 06.11.2016.

ד. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן ויעודכנו אחת ל-3 חודשים, ללא הפרשים רטרואקטיביים בין תקופה אחת לרעותה.

מדד הבסיס לחישוב יהא מדד החודש בו נפסקים דמי מזונות אלה, כפי שפורסם ב-15 לחודש, טרם יום הדיון אחריו והתחשיב ייעשה לעומת המדד הידוע בעת עריכת תחשיב ההצמדה.

ה. סכומי המזונות אשר הצטברו לחובת הנתבע, ישולמו על ידו ב- 6 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל מהתשלום הראשון למזונות ויחד עמו.

ו. סכומים שהנתבע שילם על חשבון המזונות, בכסף בלבד ולידי האם, מיום הגשת התביעה וכנגד קבלות ו/או אסמכתאות – יכולים להיות מקוזזים על ידו.

ז. בנוסף לדמי המזונות וכחלק מהם, יישא הנתבע במחצית ההוצאות הרפואיות החריגות שאינן מכוסות על ידי הביטוח הרפואי בו מבוססת הקטינה.

באמירה הוצאות רפואיות חריגות, נכללות גם הוצאות לטיפול אורתודנטי ו/או טיפול שיניים.

הנתבע יישא במחצית הוצאות בגין צהרון עד הגיע הקטינה לתום הלימודים בכיתה ב'.

הנתבע יישא במחצית תשלום עבור שיעורים פרטיים במקצועות: לשון, מתמטיקה ואנגלית, בהתאם להמלצת הגורם החינוכי.

ה. סכום שלא שולם במועדו יישא ריבית והפרשי הצמדה כחוק, בין היום שנועד לתשלום לבין הפרעון המלא בפועל.

ט. קצבת הילדים מאת המוסד לביטוח לאומי, תשלום לידי האם."

9. התיק נקבע להוכחות ליום 25/6/2017. בפועל התקיים ביום 9/11/2017.
10. ביום 15/2/2017 הוגשה על-ידי האם בקשה שכותרתה "תיקון טעות קולמוס", ובה ביקשה היא להוסיף להחלטתי למזונות הזמניים, גם את השתתפות האב במחצית מהוצאות הגן והקייטנות, בקשה אותה דחיתי משעה שלא מצאתי להרחיב את היקף המזונות הזמניים.
11. ביום 20/7/2017, לאחר שמועד דיון ההוכחות נדחה לבקשת ב"כ האב, הוגשה בקשה נוספת מאת האם, לחיוב האב במחצית הוצאות חינוך עבור הקטינה. דחיתי גם בקשה זו משעה שהתיק נקבע להוכחות וניתנה החלטתי למזונות זמניים.
12. עוד יצויין, כי ביום 26/3/2017, הגיש האב תובענה למשמורת משותפת עם האם על הקטינה וזמני שהות (תלה"מ [55746-03-17](#)), [פורסם בנבו] וביום 27/9/2017 ניתן פסק-דין בתובענה בו קבעתי כי המשמורת בקטינה תהיה בידי האם עד הגיעה לגיל בגרות או עד למתן החלטה אחרת. באשר לזמני שהות בין האב לקטינה, קבעתי כי יינתנו סמכויות לפקידת הסעד.

טענות הצדדים בתמצית

טענות האם

13. האם טענה כי מדובר בקטינה מקטני קטינים, המצוייה במשמורתה ומתראה עם האב פעמיים בשבוע וכל סוף שבוע שני, משמע אין המדובר בזמני שהות שווים.
14. האם טענה כי טרם החליטו על הולדתה של הקטינה, חתמו הם על הסכם, בו החליטו על סכום של 2,250 ₪ בגין מזונות הקטינה אשר היא האם תקבל מן האב, בצירוף מחציות מההוצאות הרפואיות והחינוכיות של הקטינה הכוללות מעון, גן, צהרונים ובית-ספר.
15. האם טענה כי נושאת בצרכי הקטינה בדחק ואילו הוא האב החל לנקוט כלפיה באלימות כלכלית תוך שמאיים בקיזוזי תשלומים ואף טרחה, בניגוד להסכם ביניהם להפחית את

- המזונות ומשלם רק 1,200 ש"ח, וכל זה לאחר שהיא האם, מסרבת להביא עימו ילד נוסף לעולם.
16. האם טענה, שבניגוד לטענות האב כי הקטינה מוזנחת, וכי היא, האם מלבישה אותה בבגדים קרועים וכדומה, הרי שאלו טענות שקריות וניתן לראות כי כך, מעיון בתסקיר העו"ס על הקטינה.
17. האם טענה כי האב פועל בחוסר תום לב מובהק שראוי לכל גנאי בכך שאינו מקיים החלטות שיפוטיות, סבור כי יכול להערים על בית המשפט בהימנעותו מהמצאת תלושי שכר, תדפיסי בנק וכרטיסי אשראי וכל עדותו, בחקירתו בהליך דיון ההוכחות, רצופה היא בשקרים.
18. מנגד, טענה האם כי עדותה שלה היתה לכל אורך ההליך עקבית, עומדת בקנה אחד עם ההסכמות כפי שהושגו בין הצדדים, באשר להולדתה וגידולה של הקטינה.
19. האם טענה כי לאב יכולת כלכלית גבוהה, גם לבדו וגם עם בן זוגו עימו הוא מתגורר. האב עובד כ..... בעיריית ...., משתכר כממוצע (על-פי תלושי המשכורת אותם הציג), סך של כ- 8,300 ₪ נטו לחודש, לא כולל החזר הוצאות רכב, מעונות, ביטוח רפואי פרטי ועוד.
20. עוד טענה האם כי האב מתגורר בדירה המצוייה בבעלותו ב....., יחד עם בן זוגו המנהלים משק בית משותף, ללא הפרדה כלכלית ביניהם. תימוכין לעובדה זו, ניתן למצוא בתסקיר העו"ס. עוד בהקשר זה, טענה האם כי האב לא הציג אישור כלשהו אודות משכנתא אותה נוטל בגין הדירה, או מהו גובהה.
21. האם טענה כי האב עצמו הודה כי מצבו הכלכלי טוב וראייה לכך היא קניית מותגים לקטינה, נסיעותיו לחו"ל ואף הודאתו כי יכול הוא לשלם מזונות בעבור שני קטינים, כפי שדובר בין הצדדים, מלכתחילה בהסכם שערכו ביניהם.
22. האם טענה כי עובדת בחברת "...." ומשתכרת סך של 6,300 ₪ נטו לחודש, כולל משכורת 13 והטבות מעטות להן זכאית ממקום עבודתה. לאור הכנסתה זו ("הדלה" לשיטתה), הסתמכה היא על תשלומי המזונות כפי שנקבעו בין הצדדים בהסכם.
23. עוד בהקשר לצרכי הקטינה, טענה האם כי הקטינה סובלת ממחלת עור ובשל כך זקוקה היא להוצאות מיוחדות בשל כך כמו מצעים, ביגוד מכותנה, משחות, סבונים ועוד.
24. לסיכום, טענה האם כי לנוכח הכנסתם של הצדדים ופערי ההשתכרות ביניהם, יש לפסוק את מזונות הקטינה לכל חודש, בסך 3,755 ₪, בתוספת הוצאות חינוך והוצאות רפואיות חריגות.

25. בסיכומי תשובתה טענה האם כי האב אינו מקפיד על זמני השהות עם הקטינה, לעיתים מבטלם, לעיתים מביא לדחייתם. בנוסף, האב מסרב לחלוק עמה בנטל הטיפול בקטינה עת חולה היא, ובאופן כללי נמנע מליטול אחריות על הקטינה. מכל אלו, טענה האם כי אין המדובר כלל וכלל בחלוקה שווה בנטל בין הצדדים, קל וחומר במשמורת משותפת.

26. לסיכום טענה האם, כי יש לחייב האב במזונות כפי המפורט, החל מיום הגשת תביעתה ואת מחצית הוצאות הגן של הקטינה, החל מחודש 12/2016, המועד בו הפסיק האב מלשאת במחצית מתשלום זה.

טענות האב

27. האב טען כי הקטינה שוהה עימו פעמיים בשבוע כולל לינה וסוף שבוע אחת לשבועיים, וכי מדובר בזמני שהות נרחבים (40%), שיש בהם כדי להשפיע על גובה המזונות. עוד בהקשר זה טען האב כי מעוניין לשהות עם הקטינה באופן שווה לאם אך היא, האם מונעת זאת ממנו.

28. האב טען כי חרף הסכם עליו חתמו הצדדים בפני נוטריון, עוד מיום בו הרתה האם, הפרה היא את ההסכם הפרות נרחבות, תוך כדי שאינה משתפת את האב בהחלטות מהותיות בנוגע לקטינה, וזאת בניגוד גמור להסכם.

29. האב טען כי הוא זה שקיים, ועודו מקיים את אשר סוכם בין הצדדים בהסכם, לעומת האם שפעלה בניגוד לו עוד בטרם הגשת התביעה על ידה, ובכך פעלה היא בחוסר תום לב כלפי האב.

30. האב טען כי האם אינה רואה בו כהורה שווה זכויות לקטינה, אלא לצורך קבלת כספים ממנו בעבור הקטינה, אשר אינם מגיעים לה.

31. האב טען כי משעה שהצדדים התכוונו מלכתחילה על משמורת משותפת בקטינה, ומתוך נקודת מוצא של שוויון ביניהם, יש לקבוע כי יישאו הם יחדיו בהוצאות הקטינה בשווה.

32. האב טען כי האם דורשת סכום מזונות לקטינה, תוך שהיא אינה מתחשבת בהכנסתו הפנוייה, בזמני השהות שלו עם הקטינה, דבר אשר יצור, לשיטתו, מצב של "בית עשיר" (לאם) ו"בית עניי" (לאב), ובסופו של יום פגיעה בקטינה.

33. האב טען כי לצדדים יכולת כלכלית דומה, בבעלות שניהם דירה, לאם חסכונית, זכויות ממקום עבודתה, בונוסים והטבות ומשתכרת כ-6,331 ₪ נטו לחודש.

34. עוד טען האב, כי האם לא הוכיחה את הוצאותיה בגין צרכי הקטינה, כפי שאלו שולמו ואף טענתה לכך שלא קיבלה החזרים בגין הביטוח עבור הקטינה, אינה נכונה.

35. האב טען כי האם תובעת סכומים מופרכים למזונות הקטינה כמו סכום למזון, שעה שהקטינה מצוייה מרבית שעות היום בגן, מטפלת אותה הוא מוכן להחליף, ביגוד לקטינה שכן הוא האב רוכש לבדו את מרבית הצידוד, משחקים והפעלות שאינם צורך חיוני שבלעדיו אין. דרישותיה אלו של האם, טען האב, יביאו אותו לחרפת רעב וחובות כבדים.
36. באשר להכנסותיו והוצאותיו טען האב, כי משתכר סך של 8,500 ₪ ברוטו לחודש, מהם נותרים 6,200 ₪ נטו בלבד. בבעלותו דירה עליה משלם משכנתא בסך 2,700 ₪, ומכאן שהכנסתו הפנוייה עומדת על 3,500 ₪ נטו.
37. האב טען כי הוא נושא בתשלומים רבים בעבור הקטינה, כולל מחצית מכל הוצאות חינוך של הקטינה, תשלום ביטוחי הבריאות לבדו וכן כלל הוצאותיה בזמן בו שוהה עמו.
38. לבסוף טען האב, כי בנסיבות המפורטות, עליו לשלם מזונות בסך 1,200 ₪ בצירוף מחצית מהוצאות חינוך והוצאות רפואיות.
39. משעה שאלו הם פני הדברים האמורים, ואת אשר אמרתי עוד בתחילת דבריי, הרי שאדון בתובענה זו כתובענה למזונות הקטינה, ולא באכיפתו של הסכם בין הצדדים.

דיון והכרעה

40. [סעיף 3\(א\) לחוק לתיקון דיני המשפחה \(מזונות\)](#), תשי"ט – 1959 (להלן: "חוק המזונות"), קובע:
- "אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלו."**
41. החיוב במזונות ילדים על-פי הדין העברי לדורותיו, נבחן לפי שלוש קבוצות גיל: קטינים שגילם אינו עולה על 6 שנים – המוגדרים "קטני קטנים". קטינים בגילאים שבין 6 שנים ועד ל-15 שנים. קטינים בגילאים שבין 15 שנים ועד ל-18 שנים.
42. הגמרא, מסכמת את חיובו המשפטי של האב במזונות ילדיו עד גיל 6 (קטני קטנים), כך:
- "אף על פי שאמרו אין אדם זו בניו ובנותיו שהם קטנים, אבל זן קטני קטנים, עד כמה, עד בן שש"**.
43. על בסיס דברי הגמרא הללו, באשר לחובת מזונות של אב כלפי ילדיו הקטני קטנים, פסק הרמב"ם בהלכות אישות, בזו הלשון:

"כשם שאדם חייב במזונות אשתו כך הוא חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים עד שיהיו בני שש, מכאן ואילך מאכילן עד שיגדלו כתקנת חכמים". (הרמב"ם, הלכות אישות, פרק יב, הלכה יד).

וכן, בשולחן ערוך כך:

"חייב אדם לזון בניו ובנותיו עד שיהיו בני שש....ומשם ואילך זון כתקנת חכמים עד שיגדלו".

(ראה: פרופ' מ. שאוה, **הדין האישי בישראל**, תשמ"ד – 1983, עמ' 257-273).

44. גישה הלכתית זו באשר לגדר החובה בגילאי 0-6, אומצה במלואה כהלכה מחייבת בפסיקתנו. נפסק כי אב יהודי חב לבדו במזונות ההכרחיים של ילדיו הקטינים עד הגיעם לגיל 6, וחייב זה הינו חיוב אבסולוטי, בעוד שהאם פטורה ממזונות אלה, בלי קשר למצבה הכלכלי. (ראה: **ע"א 469/84 הדרי נ' שני, לט (3) 197** {פמ"מ – 4/8/1985}). המשמעות היא, כי האב חייב לשלם את דמי המזונות ההכרחיים של ילדיו בכל מקרה, גם אם מצבו הכלכלי רע, ואף אם לילדיו ישנם מקורות פרנסה חלופיים ממקורות אחרים (ראה: **ע"א 426/65 רינת נ' רינת, כ (2) 021** {פמ"מ – 17/3/1966}).

45. ומהם אותם צרכים הכרחיים ממש? בית המשפט העליון השיב על שאלה זו, וכך:

".....המדובר באותם דברים בסיסיים, שבלעדיהם אין הילד יכול להתקיים ממש; ומתוך הדין, שקובע, כי אין מחייבים בהם לפי עושרו של האב, יוצא,

שצרכים

אלה שווים הם לעני ולעשיר".

(ראה: **ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, ל (3) 449** {פמ"מ – 29/6/1982}).

46. במשך השנים, גיבשו בתי המשפט, בשורה של פסקי דין, את גדר הצרכים ההכרחיים המינימליים, במסגרתם נכללו צרכים כגון מדור, מזון, ביגוד והנעלה, חינוך בסיסי (לא כולל חוגים), כיסוי ביטוחי בריאות וכיסוי ביטוחי לקופת חולים, לרבות עלויות של תרופות שגרתיות. במקרים מסויימים, אף יכול ולקטין מסויים יהיו צרכים הכרחיים נוספים, אותם על בית המשפט להביא בחשבון, עת פוסק את מזונותיו של אותו קטין.

47. גם במקרים, בהם לא כל הצרכים מוכחים, קובעת הפסיקה:

"צרכיו הכרחיים של קטין שאינם דורשים ראיות מפורטות משהם בידיעה הכללית השיפוטית, עומדים על סך של 1,150 ₪ ללא הוצאות מדור וללא הוצאות גן".

(ראה: [ע"מ \(י-ם\) 789/05 ע. ד. נ' ע. י.](#) [פורסם בנבו] {פמ"מ – 16/1/2006}).

סכום זה מתעדכן מעת לעת, וכיום הוא עומד על סך של כ-1,600 ₪

(ראה: [עמ"ש \(ת"א\) 46291-01-16 פלונית נ' פלוני](#) [פורסם בנבו] {פמ"מ – 9/10/2017}).

48. בנוסף לכך, יש לכלול את חלקו היחסי של הקטין בעלות המדור של האם, הכוללת את שכר הדירה ואת עלויות אחזקת הדירה, שלרוב מכומת ב-30% לקטין ו-40% לשני קטינים ומעלה, מן הסכום המשולם על-ידי האם, ועל האב לשאת גם בגין רכיב זה. (ראה: [ע"א 764/87 אוהר נ' אוהר](#) [פורסם בנבו] {פמ"מ – 31/12/1987}).

49. למזונות ההכרחיים, שהם בגדר חיובו המוחלט של האב, הדין העברי מכיר אף בחובתו של האב במזונות נוספים, אם ידו משגת, והיא מכונה חובת מזונות מ"דין צדקה", בה יחויבו שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם, תוך שהחלוקה ביניהם תיקבע על-פי יכולתם הכלכלית ושיעורי ההשתכרות שלהם (ראה: [בע"מ 5267/05 ז. ס. נ' ע. ס.](#) [פורסם בנבו] {פמ"מ – 5/5/2005}), מכל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה. מדובר בחובה משפטית לכל דבר.

50. בשיקוליו של בית המשפט, בבואו לפסוק את מזונותיו של הקטין, עליו לאזן באופן ראוי בין 4 פרמטרים, בשים לב כמובן לגילו של הקטין:

א. הערכת וקביעת צרכי הילדים לפי רמת החיים שהורגלו ערב הפירוד (צרכים תלויי שהות הכוללים מדור ואחזקתו, צרכים שאינם תלויי שהות וצרכים חריגים).

ב. היכולות הכלכליות של הורי הקטינים (לא רק הכנסותיהם הפנויות של ההורים, אלא קביעת יכולת כלכלית מכל המקורות העומדים לרשות ההורים, לרבות שכר עבודה).

ג. קביעת יחסיות ביכולתם הכלכלית של ההורים, זה מול זה.

ד. חלוקת משמורת בפועל (שקלול הוצאות תלויות שהות, ביחס יכולתם הכלכלית של שני ההורים וקביעת גובה החיוב בהתאם).

(ראה: [עמ"ש \(ת"א\) 14612-10-16 פ. ב. נ' א. ב.](#) [פורסם בנבו] {פמ"מ – 20/12/2017}, {להלן: "עניין 14612-10-16"}).

51. האב טען בפני, במסגרת סיכומיו, כי זמני השהות של הקטינה עמו הינם זמני שהות נרחבים, וככאלו, יש בהם כדי להשפיע על גובה דמי המזונות. לאור זאת, לשיטתו של האב, עליו לשאת בסכום של 1,200 ₪ לחודש שיועבר לידי האם ויכלול את כלל צרכיה של הקטינה, כולל מדורה. ב"כ של האב, הרחיבה טענה זו בהפנייתה

- לפסיקה מרובה, עליה "מנצחת" **"בע"מ 919/15"**, אשר ניתן זה לאחרונה, ביולי 2017. (ראה: **בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית** [פורסם בנבו] {פמ"מ – 19/7/2017} {להלן: "הלכת 919/15"}).
52. אומר כי, הצעתו של האב לשלם סך של 1,200 ₪ דמי מזונות ומדור, לאמור מחצית מכפי שהסכים בשעתו בהסכם (לא כולל הוצאות חריגות), כמוה כדרישה לפסוק סכום מקפח במתכוון. (ראה: **בג"צ 4407/12 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים** [פורסם בנבו] {פמ"מ – 7/2/2013}). הצעתו זו אינה מכבדת אותו או את בית המשפט.
53. לעניין מזונות הקטינה שבפני בגילה הנוכחי, לא שינתה **הלכת 919/15** דבר לעת עתה, שכן חלה היא על ילדים מעל גיל 6 בלבד, וההלכה שנפסקה בו אינה חלה על קטינים מתחת לגיל 6, וכך כבוד השופט נ. סולברג:
- "נזכור ונזכיר: טרם נשלמה המלאכה. ראשית, פסק דין זה מסדיר באופן חלקי בלבד את סוגיית מזונות הילדים, ואינו מתייחס לתשלום מזונות ילדים בגילאי 6-0, חובה שעודנה מוטלת במלואה על כתפי האב, תהיינה נסיבות העניין אשר תהיינה".**
54. יחד עם זאת, משעה **שהלכת 919/15** באה לעולם, ושינתה היא את עניין המזונות לקטינים, הרי שאין מנוס מקביעת שיעור מזונותיה של הקטינה עד הגיעה לגיל 6 ומעת ימלאו לקטינה 6 שנים. (פיצול זה הוא גם מצוות בית המשפט המחוזי, וראה: **"עניין 10-14612-16"**).
55. חברי, כבוד השופט א. זגורי, כתב אך לאחרונה פסק-דין, בו קבע כי **"ניסיון לעשות אבחנה בין צרכי הילדים כיום לבין צרכי הילדים בגיל 6 יהיה מלאכותי, מוקשה ומעושה"**. עוד קבע הוא כי הדבר יצריך את בית המשפט לחשב מחדש את הצרכים ההכרחיים של הקטינים ואת הצרכים מ"דין צדקה" ולכתוב "פסק דין נפרד. (ראה: **תמ"ש 46640-01-15** ק. ו. נ' ש.ו. [פורסם בנבו] {פמ"מ – 27/12/2017}).
56. הצדק עם חברי והדברים מצאו ביטוי גם **בהלכת 919/15**, שם כוונתה ההפרדה המלאכותית בשם "אילוץ", אם כי אומר בשניים: האבחנה היא באשר לזה שעליו יוטל החיוב בצרכים ההכרחיים, וכן, משעה שבשונה מהמקרה אשר הובא בפניו של חברי (בו דובר בקטינה בת 5 שנים וארבעה חודשים), לא כך במקרה שבפני, שכן עסקינן בקטינה שרק מלאו לה בימים אלו שלוש שנים. אין אני יכול להתעלם ממשך הזמן, הלא מבוטל, שעד הגיעה של הקטינה לגיל 6, שאז מחוייב אני **להלכת 919/15** ולקביעת הצרכים כפי שפורטו.

57. מכאן, מצאתי כי נכון יהיה לבצע את אותה חלוקה בין קבוצת הגילאים אליה משתייכת הקטינה בהתאם לגילה עתה.
58. בהיטי אל התא המשפחתי והנסיבות הפרטניות של המקרה אשר בפני, על-מנת להבטיח את חלוקת הנטל ההולמת ביותר בתנאים המצויים, אגב כוונתם ואומד דעתם של הצדדים, עת חתמו הם על הסכם, למצער הצהירו כוונות באשר לדרך גידולה וצרכיה של הקטינה, תוך שמול עיני עקרון העל המנחה, הוא טובת הקטינה ורווחתה.
59. האם נקבעה כהורה המשמורן, וזמני השהות הנטענים על ידי האב, צריכים להבא בחשבון (צרכים תלויי שהות), אך אין בהם לכפור בבירור ללא עורר, כי האם היא הגזבר לכל צרכי הקטינה, ובוודאי אלו שאינם תלויי שהות. זמני השהות צריכים להיות מובאים בחשבון גם טרם הגיע קטין לגיל 6 (וראה: [עמ"ש \(ת"א\) 1180-05-14](#) **א. א. נ' מ.א.** [פורסם בנבו] {פמ"מ – 26/3/2015} {ראה: "עניין 1180-05-14"}, אך לא כדי התעלמות מן החיוב האבסולוטי.
60. משעה שכך הם פני הדברים, יש להבחין בין הצרכים תלויי השהות לצרכים שאינם תלויי השהות, אז יחוייב ההורה הלא משמורן בתוספת תשלום חלק מהמזונות תלויי השהות (כמו מזון ומדור), כאשר בנוגע לצרכים שאינם תלויי שהות, לא תהא משמעות לזמני השהות בחלוקת הנטל, ושיעור הנשיאה בפועל בהוצאות אלו יהיה לפי יחס ההכנסות בין הצדדים, תוך קביעה מי מהם, כאחראי לסיפוק צרכיה של הקטינה, מקום שלא קיימת תקשורת הורית טובה ואמיתית, מה שעלול לפגוע בקטינה.

צרכיה של הקטינה

61. בסעיף 34 לכתב תביעתה של האם, פורטו צרכי הקטינה כדלקמן:
- (בסיכומים אשר הגישה, עדכנה האם את הסכומים בשל טעות סופר, ומכאן שהנתונים כפי שמוצגים, הם לאחר העדכון).
- כלכלה (כולל מזון וחומרי ניקוי) – 1,000 ₪.
- דמי מדור – 510 ₪ (לפי 30% מגובה תשלום המשכנתא).
- דמי אחזקת מדור – 243 ₪ (לפי 30% מגובה התשלומים).
- ביגוד והנעלה – 350 ₪.
- משחקים וצעצועים – 300 ₪.
- גימבורי/חוג/הצגות – 250 ₪.
- שמרטף – 200 ₪.
- נסיעות – 100 ₪.
- מוצרי הגיינה (לרבות טיטולים) – 200 ₪.
- מוצרי הגיינה מיוחדים בגין מחלה – 118 ₪.

מטפלת לשעות הבוקר – 400 ₪.

כללית מושלם – 64 ₪.

62. צרכים תלוי שהות

- א. כלכלה ומזון – האם העריכה כי עלויות הכלכלה, כולל מזון וחומרי ניקוי, אותן היא מוציאה בעבור הקטינה, נאמדות בכ – 1,000 ₪ לחודש. הוצאות אלו נתמכו בתדפיסי האשראי המפורטים, אותם צירפה לכתב טענותיה. בהקשר זה טען האב, כי דרישת האם לסכומים אלו, מופרכת היא, שעה שהקטינה נמצאת מרבית שעות היום בגן. דעתי אינה כדעתו, שכן ברור שהקטינה ניזונה, לנה ומתלבשת בביתה.
- האם צירפה קבלות בעבור רכישות המזון ברשתות השיווק, מהן עולה כי אין המדובר בהוצאה גבוהה או מופרכת.
- ב. הגיינה לקטינה (כולל צרכי הגיינה מיוחדים) - צרכי ההגיינה לקטינה הוערכו על-ידי האם בכ-318 ₪ לחודש, אם כי אני מניח שמרכיב זה יפחת בחודשים הקרובים, עת תיגמל הקטינה מהשימוש בטיטולים. יחד עם זאת, טענה האם כי הקטינה סובלת ממחלת עור וזקוקה היא (ותהא זקוקה בעתיד) להוצאות מיוחדות בשל כך, כמו מצעים, משחות, סבונים וכו'. האב טען כי אף הוא נושא בהוצאות אלו כאשר הקטינה שוהה עימו. לא מצאתי על כך קבלות מכל סוג.
- ג. ביגוד והנעלה – האם טענה כי הוצאותיה לביגוד והנעלה בעבור הקטינה, מסתכמות בכ-350 ₪ לחודש ממוצע, בממוצע.
- האב טען כי הוא זה אשר רוכש לקטינה את מרבית הביגוד, בעוד שהאם רוכשת ביגוד רק במבצעים (לשיטתו), ומכאן, שהסכום אותו דורשת, הוא סכום גבוה. הוצאה בגין מרכיב זה, לראייתי, הינה בגדר הסביר, שעה שמדובר בקטינה הגדלה, מבקרת בגן, בו תחלופה ובלאי הבגדים, גבוהים הם, כך סביר יהא גם בבית הספר.
- ד. משחקים וצעצועים – האם טענה כי בגין רכיב זה, מוציאה היא עבור הקטינה סך של כ-300 ₪ בממוצע, לחודש.
- אף סכום זה נראה בעיני בגדר הסביר, שעה שמדובר בקטינה מקטני קטנים, וסכום זה אף מהווה חלק מ"בילויים ופנאי" המותאמים להתפתחותה של הקטינה.
- ה. נסיעות – האם טענה לסכום של 100 ₪ בחודש בגין מרכיב זה. הצדדים לא פירטו בפני את התנהלותם באשר ל"ניידה" של הקטינה ביניהם, אך משעה שמדובר בסכום מזערי, נראה בעיני כסכום סביר בהחלט לצורך הסעת הקטינה, אם לגן והחזרתה, אם לביקורי קרובים ודומה לאלו.

1. שמרטף ומטפלת – האם טענה כי שוכרת מטפלת לצורך עזרה בהכנת הקטינה בבקרים לגן, כולל מתן ארוחה קלה וכו', שעה שהיא נדרשת להגיע בשעה מוקדמת למקום עבודתה. עוד ציינה האם כי מטפלת זו, אף אם "יקוזזו" ימי עבודתה, כמענה להצעת האב לבוא להחליפה, הרי שהסכום יוותר על כנו שכן המטפלת משמשת כ"גיבוי", עת הקטינה חולה ונאלצת להישאר בביתה. האב, מצידו טען כי אין הוא אמור לשלם סכום זה שעה שהוא מוכן להחליפה כל בוקר, ככל שהאם תבקש.
- לצורך הנוחות, אפריד את שני המרכיבים שבכותרת, והאם, בהגינותה, אף עשתה כן במסגרת דרישתה לצרכי הקטינה.
- האם זכאית לקבל את שמכונה "דמי טיפול" ומקורם של אלו במשפט העברי (ראה: תמ"ש (ת"א) 104840/00 ב. א. נ' ב. א. [פורסם בנבו] {פמ"מ – 21/7/2003}). הוצאות הטיפול בקטינה מהווה חלק ממזונותיה וככאלו, הם חלים על האב, בוודאי כאשר החיוב הוא מקטני קטנים. ככל שהקטין בו יש לטפל הינו בגיל צעיר יותר, גובה הפסיקה יהיה גבוה יותר. (ראה: ע"א 180/80 תמיר נ' תמיר, לד' (4) 499 {פמ"מ – 3/9/1980}). מטרת דמי הטיפול היא לפצות את האם עבור טיפולה הישיר, או עבור הוצאותיה לטיפול חיצוני כמו גם מטפלת.
- אודה כי גם ברכיב זה לא מצאתי כי מדובר בסכום גבוה לחודש, קל וחומר שאותה מטפלת אף נותנת הסיוע כאשר הקטינה חולה.
- יחד עם זאת, באשר לסכום הנדרש בגין "שמרטף" בסך 200 ₪, אין בכוונתי לפסוק החזר או השתתפות האב בגין מרכיב זה, שעה שפסקתי את סך התשלום בעבור המטפלת, ולפיכך אני קובע כי בגין רכיב זה, ישלם האב לאם 400 ₪ לחודש.
2. מדור ואחזקתו – הקטינה מתגוררת עם אמה בדירה המצוייה בבעלות האם, בגינה משלמת משכנתא בסך 1,700 ₪ לחודש. (האם צירפה אסמכתא עדכנית בעבור תשלום זה). האם דרשה דמי מדור בגובה 30% מעלות המשכנתא, ובסך הכל 510 ₪.
- אף האב מתגורר בדירה המצוייה בבעלותו, עליה משלם משכנתא בגובה 2,700 ₪ לחודש, ובגין הוצאה זו לא צירף אסמכתא עדכנית, ונראה כי מזו שצורפה, לא נותר עוד סכום גבוה לתשלום.
- עוד טענה האם להוצאות אחזקת מדור בסך 243 ₪ בחודש, המהווים כ-30% מכלל הוצאותיה שלה. האם צירפה חשבונות חשמל, ארנונה ומים, כתיעוד להוצאותיה אלו.
- מכאן, אני קובע כי חלקה של הקטינה בשיעור 30% מהוצאות האב, בגין דמי מדור ואחזקתו יעמוד על 753 ₪ לחודש.
63. אין עורר כי אף האב מוציא על הקטינה סכומי כסף נוספים, עת שוהה היא עמו, ומדובר בהוצאה שהיא חלק ממזונות הקטינה.

כאמור, האב טען כי את מרבית בגדיה הוא רוכש, הוא קונה לקטינה צעצועים, מבלה עמה ועוד. מעיוני בקבלות אותן צירף האב, התרשמתי כי מדובר ברכישות בגדים, נעלים וציוד לטובת בילויים עם הקטינה. להתרשמותי מדובר ברכישות בודדות ולא באופן תדיר, אם כי מדובר ברכישות בסכומים גבוהים.

בחקירתו של האב בפרוטוקול הדיון מיום 9/11/2017, בעמ' 20, ענה כך:

- ש. "מה זה כרטיס לאומי כארד המסתיים בספרות ...., של מועדון הצרכנות "אייס"? של מי הכרטיס הזה?"
- ת. לי אין דבר כזה.
- ש. לכתב ההגנה שלך אתה מצרף רכישה של "אייס" בלאומי כארט המסתיים בספרות ....., של מי הכרטיס הזה?"
- ת. (מעייין) כרטיס של בן זוגי.
- ש. ואתה מראה לנו הוצאות, אחרי כל מה שאמרת קודם, הוצאות שקנית לכאורה לילדה שלך בכרטיס של בן הזוג שלך שהוא מנוע מלהחזיק כרטיסי אשראי ואמרת שהוא מחזיר לך?"
- ת. נעשה לך קצת סדר – בתקופה האחרונה בן זוגי, עד לפני שנה-שנה ומשהו הוא לא יכול היה להחזיק כרטיסי אשראי ועכשיו הוא רשאי. זה שהוא קנה לילדה משהו, הוא מאוד אוהב את הילדה.
- ש. הוא קנה לילדה?"
- ת. הוא קנה לילדה.
- ש. אזכיר לך שאתה מציג את זה כאסמכתא לזה שאתה קנית לילדה, אז אני לא מבין.
- ת. גם המשפחה שלי קונה מתנות לילדה.
- ש. אז למה צירפת את זה כאסמכתא לזה שאתה קנית?"
- ת. רכישות.
- ש. אבל לא אתה קנית. זה לא רכישות שלך. אתה מספר כל פעם סיפור שנוח לך?"
- ת. אני לא מספר סיפורים.
- ש. למה צירפת את זה כרכישה שלך לילדה כשלא אתה קנית?"
- ת. (שתיקה) אני לא יכול להסביר.
- ש. מוכר לך כרטיס אשראי המסתיים בספרות ...., של חברת ויזה כ.א.ל.?"
- ת. (מהרהר) תראה לי, אפשר לראות? לא, לא זוכר.
- ש. יש כאן רכישות נוספות שצירפת, שנעשו ב- "צ'ילדרן פלייס" שזה בגדי ילדים,
- ת. (מעייין) כן.
- ש. של מי כרטיס האשראי הזה?"
- ת. (מעייין)

- ש. של מי כרטיס האשראי?
 ת. עכשיו נזכרתי. זה היה כשהייתי עם הילדה, קניתי לה קניה של החורף, בגדים לחורף, קניה גדולה ולא היה לי כרטיס אשראי בבעלותי אז בן זוגי שילם את זה ואני החזרתי לו את הכסף. מחירים כאלה חבל לפספס.
 ש. זאת אומרת, בגדי "אדידס" נקנה בכרטיס של ....?
 ת. כן, אחר כך העברתי לו את הכסף. יש הרבה רכישות שהוא קנה ואני אחר כך מחזיר לו את הכסף."

אודה כי התקשתי ליתן אמון בגירסתו באשר להוצאות על הקטינה, שעה שלא היה עקבי בתשובותיו באשר למהותם של כרטיסי האשראי, גרסתו הוצגה כלא אמינה, ואף טרחתיו לומר לו את הדברים כך, באותו דיון, בעמ' 25 :

- "ש. לבית-המשפט: בתחילת עדותך אמרת כי עליך לומר את האמת, שאם לא כן אתה צפוי לעונשים הקבועים כחוק והוא הדין לגבי תביעה שהוגשה בתצהיר כי זו עדות ובית המשפט מציע להקפיד".

אני קובע כי הסכום אשר יתווסף לצרכי הקטינה הוא 500 ₪ לחודש.

64. בשולי הדברים, אסביר כי מצופה שבכל בית בו שוהה קטין אגב סדרי שהות, יהא ביגוד עבירו, אך אין בכך להפחית מן הצורך המרכזי של האם ואחריותה לדאוג כי הקטינה תזכה לביגוד, ולא תהא תלויה רק ברצונו הטוב של אביה, הסבור שסכום של 1,200 ₪, הם סך מספק, כולל מדור לקטינה.

65. צרכים שאינם תלויי שהות

א. ביטוח "כללית" מושלם – האם דרשה סכום של 64 ₪ לחודש בעבור ביטוח הבריאות לקטינה במסגרת קופת החולים. הוצאה זו גובתה על-ידה במסגרת דפי החשבון אותם צירפה.
 האב טען כי הוא משלם לקטינה ביטוח בריאות פרטי, אך במסגרת חקירתו, הובהר, ואף מעיוני בתלוש השכר של האב, כי מקבל בעבור ביטוח זה החזר כספי.

ב. גימבורי/חוג/הצגות – האם טענה לסכום בסך 250 ₪ בגין רכיב זה. לא צורפה קבלה בגין הוצאה זו.
 האב טען כי אף הוא מוציא סכום כסף בעבור חוג לקטינה, אך משנשאל בגין הוצאתו זו, ענה כי מדובר בסכום אותו יוציא בעתיד.
 משעה שמדובר בעלות ממוצעת לחוג בחודש, אני מוצא כי סכום זה סביר בהחלט.

ג. גן לקטינה – הקטינה שוהה בגן ..... שעלותו, כפי שעולה מהקבלות אותן צירפה האם (לאחר קבלת החזר) הינה בשיעור של 886 ₪ לחודש.

ד. קייטנה – בחופש הגדול. דרישת האם היא לסכום בסך 750 ₪.

66. סך צרכי הקטינה כפי שפורטו, הם כדלקמן:

3,721 ₪ בעבור צרכים תלויי שהות, ועוד 314 ₪ לחודש בעבור צרכים שאינם תלויי שהות, לא כולל עלות הגן וקייטנה, ובסה"כ 4,035 ₪ לחודש.

67. הכנסות הצדדים שבפני

הכנסת האם – האם טענה כי היא עובדת בחברת "....." ומשתכרת סך של כ- 6,300 ₪ לחודש נטו, כולל משכורת 13 והטבות.

מתלושי השכר אותם צירפה האם, עולה כי ממוצע שכרה הוא אכן בקירוב כ-6,300 ₪, כולל דמי הבראה שנתיים (מענק חד פעמי בשנה), כולל משכורת 13 (מענק חד פעמי שנתי המשולם בשתי פעימות) וכולל בונוסים.

הכנסתה הפנוייה של האם, לאחר ניכוי חלקה במדור ובאחזקתו (1,757 ₪) היא, 4,543 ₪.

הכנסת האב – האב עובד כ..... בעיריית .... ומשתכר, לטענתו, סך של 8,500 ₪ ברוטו, מהם נותר עם כ-6,200 ₪ נטו, בלבד.

מתלושי השכר אותם צירף האב לכתב הגנתו, עולה כי ממוצע שכרו עומד על 8,686 ₪ לחודש, נטו.

בטרם אמשיך, אציין כי האב לא צירף תלושי שכר מלאים כנדרש על-פי תקנות סדר הדין האזרחי, וחרף החלטתי באשר להגשת תצהירי עדות ראשית.

אף הרצאת הפרטים אשר הוגשה על-ידי האב, נעדרה כל פרטים בסיסיים הנדרשים.

כשנשאל האב מדוע לא צירף הוא תלושי שכר מלאים, הפנה את ב"כ האם לעורכת דינו.

מכאן, שמסקנתי לעניין הכנסתו, נגזרת מאותם תלושי שכר שצורפו.

האם טענה בתביעתה, כי בנוסף להכנסתו מעבודתו, מתגורר האב עם בן זוגו אשר יחדיו מנהלים משק בית משותף, ואף כך תומך תסקיר העו"ס אשר הוגש בתיק בעניינה של הקטינה. עוד טענה האם, כי בן הזוג מעביר לאב סכום כסף שנע בין 3,000-5,000 ₪ לחודש.

האב טען כי בן זוגו ישן בדירתו לילה אחד בלבד בשבוע.

אכן, מתסקיר העו"ס, עולה כי פני הדברים לא כך.

האב לא טען בפני על הוצאותיו בגין אחזקת המדור, למעט צירופם של פירוט כרטיסי האשראי, אשר בגינם הסברו היה סתור ולא ברור, כפי שכבר נאמר, באשר לשימוש בכרטיסים אלו ובבעלותם של מי מצויים הם.

- איני מתעלם מהוצאותיו של האב באשר לדמי המדור (משכנתא) ואף בגין אחזקתו, אך משעה שהאב מתגורר עם בן זוג (כך מהתסקיר), כמצוות החוק יהיה עלי לנכות 50% מהוצאותיו, לעניין הוצאה זו. ואציין שוב, כי מעדות האב עולה שימוש מצידו באמצעיו הכספיים של בן זוגו, כדי עירוב מוחלט של הכנסות השניים.
- העדפתי שלא לעשות כן, כמו גם העובדה שלא לקחתי לעניין החישוב את הסכום שבן זוגו מעביר אליו מידי חודש (כנטען על-ידי האם), שכן גם סכום זה לא הוכח.
- מכאן, הכנסתו הפנוייה של האב, לאחר ניכוי הלוואה אותה משלם (1,075 ₪) היא, 7,611 ₪.
68. הגעתי לכלל דעה, כי האב לא פרס בפני בית המשפט את התמונה בכללותה, ואף גרסתו לא הותירה בי רושם מהימן דיו, כך ציינתי כבר.
69. יחס ההכנסות הפנויות בין הצדדים הוא כמפורט להלן:

4,543 ₪ (הכנסת האם)

+

7,611 ₪ (הכנסת האב)

=

12,154 ₪ (סה"כ ההכנסות).

- מכאן, הכנסת האם מהווה 37.4% מסה"כ ההכנסות, ואילו הכנסת האב מהווה 62.6% מסה"כ ההכנסות.
70. צרכים הכרחיים של קטין עד הגיעו לגיל 6, בהם חיובו של האב חיוב אבסולוטי, את שכבר אמרתי, כוללים כלכלה ומזון, הגיינה, ביגוד והנעלה, דמי מדור ואחזקתו וביטוח רפואי.
71. מכאן, שעד להגיעה של הקטינה לגיל 6, ביום ... ב... 2021, ישלם האב לידי האם דמי מזונות, ביחס הכנסות הצדדים, בהתאם לחיובו מ"דין צדקה", בסך 3,431 ש"ח לחודש, כמפורט:
- 2,421 ₪ לחודש, בעבור צרכיה הכרחיים של הקטינה (מזון והגיינה, ביגוד, מדור ואחזקה), כולל לקיחה בחשבון של שהות מחד, ומדור מאידך.
- ובנוסף, 1,010 ₪ לחודש, המהווים 62% מסה"כ יתר צרכי הקטינה (1,614 ₪), לאחר הפחתת צרכיה הכרחיים.
72. לסכום זה, יש להוסיף השתתפות האב בעלות הגן בו שוהה הקטינה, הוצאות חינוך שמעבר להוצאת הגן, הוצאות קייטנה בחופש הגדול והוצאות רפואיות חריגות שאינן מכוסות באמצעות ביטוח קופת החולים, וזאת ביחס של הכנסות הצדדים, קרי 37.4% לאם ו-62.6% לאב, שכן מדובר בהוצאות שאינן תלות שהות ועל כן יחושבו אלו ללא קשר לזמני שהות.

73. מרגע הגיע הקטינה לגיל 5, עת לא תחוב בעלות הגן בשל חוק חינוך חובה, ישתנה מרכיב זה ויוחלף בעלותו של צהרון, באם תזדקק הקטינה להשלמת השהות כתחליף לגן.

74. בהתחשב בזמני השהות של האב עם הקטינה, המצוייה במשמורתה של האם, וכפי שטען האב – פעמיים בשבוע, החל ממועד סיום המסגרת החינוכית כולל לינה, וכל סוף שבוע שני, ובסה"כ כ - 10 לילות בחודש, זמני השהות רחוקים מלהיות זמני שהות נרחבים כפי שטען האב. האם אף טענה כי לעיתים אינו מתמיד ביום הנוסף בשבוע, ואף כאשר נוסע לחו"ל למשך חודש (האב הודה בכך), הוא אינו מוצא תחליף לזמני השהות עמו. על-פי המצויין, התחשיב לעניין זמני השהות הוא, 35% מהזמן שוהה הקטינה עם האב, ואילו ביתר הזמן, 65% שוהה הקטינה עם האם.

75. עתה, לכאורה, כל שנותר בידי לעשות, הוא לשוב ולחשב את צרכיה של הקטינה בהתאם לאותם פרמטרים של יחס הכנסות הצדדים, גם אל מול יחסי זמני השהות של הקטינה עם כל אחד מהוריה, לצורך קביעת חלוקת הנטל, ולהגיע לאותו סכום בו יהא על האב לשפות את האם, או לא, המהווה את השתתפותו שלו במזונות הקטינה בגין הצרכים תלויי השהות, לאותה "תקופה עודפת" בה שוהה הקטינה אצל האם. כל זאת, לצורך קביעת מזונותיה של הקטינה עת ימלאו לה 6 שנים.

76. כפי שנאמר על-ידי כבוד השופט ש. שוחט בפסק דין שפורסם לאחרונה, אותן תשלום, המהווה תוצאה מהצבתם של אותם פרמטרים, אין בה ובהפעלתה בכל מקרה פרטני, משום ראה וקדש. (ראה: "עניין 10-16-14612", לעיל). הדברים אף נאמרו על-ידי כבוד השופט ע. פוגלמן בהלכת 919/15, וכך:

"וגם זאת יש לומר. אין מדובר בקביעת נוסחאות אריתמטיות נוקשות הקושרות בין הכנסות ההורים והיקף המשמורת הפיזית המסורה לכל אחד מהם לבין שיעור המזונות. פסיקת המזונות לעולם לא תסמוך אך על "המספרים היבשים" – אם לעניין נתוני ההשתכרות של ההורים, אם לעניין יחס השהייה אצל כל אחד מהם. בטרם יפסוק באופן סופי את סכום המזונות על בית המשפט להוסיף ולהתבונן היטב על התא המשפחתי שלפניו ועל נסיבותיו הפרטניות, ולהבטיח את חלוקת הנטל ההולמת ביותר תנאים אלה. הקביעה תהיה נטועה תמיד במכלול נסיבות העניין, כששיקול העל המנחה אותה הוא טובת הילד ורווחתו בבתי שני ההורים".
(ראה: "הלכת 919/15").

77. בשים לב לכל האמור לעיל, אינני סבור כי במקרה זה נכון לערוך חישוב אריתמטי מדוייק לשם קביעת חלוקת החיוב במזונות, גם כאשר תגיע הקטינה לגיל 6 שנים, ואסביר. (וראה גם דברי כבוד השופטת י. שבח בעניין 14-05-1180, שם).

78. ער אני לכך שבמי מפסקי דינו, כתב כבוד השופט ש. שוחט, כי ער הוא לכך שישי "רתיעה" בקרב מי מהשופטים משימוש בנוסחאות (וראה: עניין 14612-10-16, שם).

אכן צודק נכבדי בדבריו, ומן הסתם מכוון הוא לכך שרתיעה זו אינה נובעת מקושי מתמטי, אלא דווקא מן הצורך לראות גם את ה"תמונה הרחבה", מן הצורך לשמור על גמישות, גם לשקול שיקולים שלא יביאו לפסיקה מתמטית של סכומי מזונות, שלפעמים עדיף אפילו פשוט שלא לפוסקס מאשר לפסוק לדוגמא סך 150 ₪ כמזונות לקטין.

צריך גם, אגב התמונה הרחבה, לשקול ולראות דבר קיומו של הורה שהוא בבחינת גזבר מרכזי לצרכי הקטין ולהבטיח יכולתו למלא תפקידו.

79. לוקח אני בחשבון את זמני השהות של הקטינה עם כל אחד מהוריה, אשר אינם "מחצה על מחצה", ובמסגרתם שוהה הקטינה עם אמה מעט יותר, העדרויותיו של האב, אם כשמבטל "פה ושם" (ראיתי כך מהודעת אלקטרונית), נסיעות לחו"ל, מקצתן אף לשהייה ממושכת, אחריות האם לכלל צרכיה הבסיסיים של הקטינה, ובשים לב לכל הנתונים כפי שכבר פורטו בהרחבה.

מכאן אומר כי גם אם בעתיד יורחבו זמני השהות, אם על-ידי האם ואם על-ידי האב, לא תהיה לכך בהכרח השלכה על החיוב במזונות.

80. את דעתי, בהקשר לאותו הסכם שנכרת בין הצדדים כבר אמרתי. לבקשת האב, ביטלתי את אותו הסכם, כמעשה משפטי מחייב, אך לא ביטלתי וגם לא יכולתי לבטל את ערכו הראייתי. ביטולו של ההסכם, לכן, לא פוטר אותי מהבנת כוונת הצדדים, עת חתמו הם על ההסכם. כוונה זו נלמדת ממכלול הנסיבות האופפות את אותה סיבה בגינה חתמו הם על אותו הסכם, את אומד דעתם של הצדדים. את אלו אפשר ללמוד מתוך נסיבות חיצוניות ומתוך מטרתו של אותו הסכם. אומד אותה דעה ילמדנו מה סברו הצדדים, או הציגו כמוסכם סכום מזונות ראוי.

81. הוראות [סעיף 25\(א\) לחוק החוזים](#) (חלק כללי), תשל"ג – 1973) קובעות:

"חוזה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהיא משתמעת מתוך החוזה, ובמידה שאינה משתמעת ממנו – מתוך הנסיבות".

82. "הלכת אפרופים", התוותה את דרך פרשנותם של הסכמים, כך:

"חוזה מתפרש על-פי אומד דעתם של הצדדים. אומד דעת זה הוא המטרות, היעדים, האינטרסים, והתכנית אשר הצדדים ביקשו במשותף להגשים. על אומד הדעת למד הפרשן מלשון החוזה ומהנסיבות החיצוניות לו. שני מקורות אלה "קבילים" הם. בעזרתם מגבש הפרשן את אומד

דעתם המשותף של הצדדים. המעבר מהמקור הפנימי (לשון החוזה) למקור החיצוני (הנסיבות החיצוניות) אינו מותנה במילוי תנאים מוקדמים כלשהם. לא נדרשת כל בחינה מוקדמת, אם לשון החוזה היא ברורה אם לאו. שאלה זו תתבהר רק בסימומו של התהליך הפרשני".

ראה: [ע"א 4628/93 מדינת ישראל נ' אפרופים שיכון ויזום בע"מ, מט \(2\) 265](#) (פמ"מ – 6/4/1995).

83. כלומר, גם לצורך בחינה ראייתית, יש לברר את אומד דעתם של הצדדים להסכם, מתוך ההסכם, כמו מטרותיהם, היעדים והאינטרסים, כעולה מלשון ההסכם ומנסיבות העניין.

84. אין בכוונתי לתור אחר כל פרט בהסכם תוך ניתוח כל סעיף בפני עצמו, אך אוכל לומר שהצדדים, אשר כרתו ביניהם את ההסכם, מטרתם בראש ובראשונה היתה הבאת פרי בטן לעולם. בהסכם אך יוחד סעיף לכך: **"הולדת וגידול ילד בתנאים הטובים ביותר אותם הם יכולים לספק ולהעניק לילדם המשותף"**. כל אחד מהם בחר, כי זו הדרך העדיפה (ואולי האפשרית) מבחינתו, ואין זה משנה באשר לדרך אחרת כלשהי, אם קיימת. משעה שאין המדובר במסגרת משפחתית מקובלת (שהרי חברו הם יחדיו דרך אתר אינטרנט, שייעודו היה הכרות לצורך הבאת ילד אל העולם), הרי שכל אותו קשר שנוצר ביניהם, היה לשם תכלית אחת, הבאת קטין אל העולם, הא ותו לא.

85. אם היו חפצים הצדדים להביא ילד אל העולם, בצורה אחרת, גידולו של הקטין, כל אחד בדרכו ובאמצעיו הוא, הרי שמן הסתם לא היה מתעורר בהכרח הצורך בחתימה על הסכם המסדיר את כל עניינה של הקטינה, על כל המשתמע מהם. אם תרצה תאמר, שלקיומו של ההסכם יש משקל, ואין הדבר דומה למצב בו לא נתיימרו הצדדים להיקשר בחוזה.

86. נסיבה עובדתית היא חלק מנסיבות העניין, שעל-פיהן מתפרשת כאמור, כוונת צדדים לחוזה. או במילים פשוטות, מענה לשאלה, האם הגיעו הצדדים להסכמה משותפת בשעתו מה יהיו מזונות הקטינה, ולו לערך.

87. דברים אשר ברורים במסגרת משפחתית, אינם כה ברורים באותה מערכת יחסים השוררת בין אנשים, שלכאורה אין ביניהם קשר מלבד פרי בטן משותף, ולכן יש משמעות לניסיונם של הצדדים להסדיר יחסיהם על דרך חוזה.

88. משכך בחרו הצדדים לחתום ביניהם על חוזה (הסכם), בו הסדירו הם את כל הכרוך בנושא ילדם המשותף, לרבות חזקתו, מזונותיו וכיו"ב, כאשר הכירו הם שניהם

במגבלותיהם וביכולתם הכלכליות, תוך שמחלקים הדברים ביניהם בצורה כזו או אחרת.

89. אין הדבר משנה באם מדובר בחלוקה צודקת או לא. הצדדים חתמו על אותו הסכם ואף אישרו אותו בפני נוטריון. יכולים היו הם להסתפק בחתימתם בינם לבינם, תוך מתן תוקף אובליגטורי בלבד, אך לא עשו כן. משמע, כי ראו לנכון לחזק ולתמוך את הסכמתם זו.

אם תרצה תאמר, כי הסכם מחייב אין, אך ראיה להסכמת הצדדים על היקף המזונות, יש גם יש. והסכמה כזו, יש לה משקל ראוי לכיבוד.

90. הצדדים, עת חתמו הם על ההסכם, העריכו את היקף השתתפותם בצרכיה של הקטינה, הכירו ביכולותיהם הכלכליות, לא סייגו הסכמה זו באשר לירידה או עלייה באותה יכולת כלכלית, וכפי שהעידה האם לפרוטוקול הדיון מיום 9/11/2017, בעמ' 11:

”ש. למעשה, ברגע שאת תובעת הגדלה של המזונות, את בעצם אומרת שההסכם מבחינתך גם בטל?

ת. מה שאני אומרת שאני ו... חתמנו על הסכם לפני שהחלטנו להביא ילד. על ההסכם הזה ממש ביססתי את הרצון שלי להביא ילד איתו. ההסכם מתחלק למזונות וגם למשמורת. כשהחלטנו על התחשיב של הסכום של 2,250 ₪ + מחציות, אז זה היה אחרי שידעתי שהמשכורת שלי היא מאוד נמוכה, כמעט מינימום וידעתי שכדי שאוכל לעמוד בהוצאות הגדולות של ילד זה הסכום שאני צריכה כדי שאוכל, ש... תוכל לגדול כמו, כמה הרווחת בעת עריכת ההסכם?

ש. אני מרוויחה 5,400 ₪. בעת עריכת ההסכם הרווחתי ברוטו 6,400 ₪, נטו 5,400 ₪ + משכורת 13 והבראה שאם עושים ממוצע אז המשכורת היא כ- 6,300 ₪.”

אף האב, לא הכחיש את החיזוי וההסכמה אשר נחתמו בהסכם, באם יחליטו הצדדים להביא ילד נוסף לעולם באשר לנשיאה באותם דמי מזונות, אם כי לשיטתו, וכך העיד (בעמ' 27 לאותו פרוטוקול הדיון), לא היה מדובר במכפלות:

”ש. כשחתמת על ההסכם שאנו מציגים פה, חשבת שאתה יכול לשלם את הסכומים הקבועים בהסכם?

ת. כן. חתמנו על פעם בשבוע לינה ו,

ש. לבית-המשפט: מבחינת יכולת כלכלית, חשבת שאתה יכול לשלם?

ת. כן.

- ש. למעשה, גם חשבת שתוכל אפילו לשלם סכום כפול, בהנחה שיהיה לך עוד ילד וכתבתם את זה, נכון?
- ת. לא. ההנחה שלי היתה שאם נביא עוד ילד, אז כ, תראה, להביא עוד ילד זה לא בהכרח להביא עוד כסף בכל חודש.
- ש. לבית-המשפט: אתה חתום על מסמך שכתוב שם לילד א' X ואם יהיה עוד ילד אז XX. נשאלת האם יש לך מסוגלות כלכלית לשלם את ההסכם כפול 2?
- ת. כן. אני חושב שאפשר לגדל 2 ילדים ב- 6,000 ₪."

91. האב אינו יכול לסרב לקיים הסכם או שלא לשתף פעולה על-פי ההסכם עליו חתם הוא עצמו, ואז לטעון כי האם היא שלא ממלאת את ההסכם. אבסורד הוא הדבר. עדותה של האם היתה מהימנה עלי, אף האב לא סתר עדותה זו, ואכן ברור היה כי עת חתמה היא על ההסכם עם האב, הסתמכה היא על אותו סכום כספי אשר איתו היתה מוכנה היא לקחת את אותה אחריות הורית כלפי הקטינה וצרכיה, לרבות אחריות כלכלית, עת הסכימה היא על הבאת הקטינה לעולם יחד עם האב. הסמכות זו, ראוייה גם היא לכיבוד.

92. עינינו הרואות, כי אין המדובר בשינוי נסיבות כלכליות בגינן מבקש האב היום את הפחתת גובה המזונות מן המוסכם, אלא קיבוע מעשיו והבעת רצונו, תוך מתן תוקף משפטי לאשר הוסכם, וזאת על דרך פסק דין, ולא על דרך ההסכם.

93. בנקל ניתן להבחין, כי משעה שלא קיבל הוא מענה לרצונותיו בילד נוסף, והסברים לאן "הולך" כספו (כפי שהעיד), או כאשר לא נענה לרצונותיו באשר לקטינה, ולאור סירובה של האם בהבאת ילד נוסף אל העולם, חל השבר בין הצדדים, כזה שגרם לפנייה לערכאות על-ידי כל אחד מהם, תוך שהאב מתנער מהסכמות הצדדים. ואומר כי, כאשר סבור אדם כי הוא יכול לכפות על חברו להפוך הורה, אזי יש בעיה לא פשוטה מצד האב עם כיבוד עצמיותו של האחר (האם).

94. ושוב אומר, כי נחה דעתי כי עת נחתם ההסכם, נבחנו על-ידי הצדדים צרכיה המשוערים של הקטינה, והצדדים האמינו כי אכן אלו הנסיבות, אלו הצרכים הנדרשים והתכוונו לכך. מכך איני יכול להתעלם, עת האב טוען כי כעת, לא כך הם הדברים, בניגוד להסכם, ללא הגשת תביעה כלשהי כנגד האם המפירה את ההסכם, וללא פסק-דין מפורש הקובע כך. למעשה פשיטא, מנסה האב לשלם ככל האפשר פחות.

95. מכאן, שבנסיבות המתוארות, ואף כאשר הלכת 919/15 עומדת מול עיני, אין אני יכול להסכים עם כך, שבאם אחשב רק את אותה נוסחה אריתמטית, יכול ואגיע

לתוצאה העולה כדי הפרה מוחלטת של רצון הצדדים, כפי שהוסכם. לכך, למשל, התכוונתי באומרי כי כל מקרה ונסיבותיו, ולא תמיד ישרתונו נוסחאות בלבד.

96. הואיל וכך, אני קובע כי עם הגיעה של הקטינה לגיל 6 שנים, ישלם האב לידי האם דמי מזונות בסך 2,250 ₪ לחודש, ובנוסף, הוצאות גן וקייטנה, הוצאות רפואיות חריגות והוצאות חינוכיות, שאלו ישולמו ביחס ההכנסות הצדדים, קרי 62.6% לאב, ו-37.4% לאם.

97. לא אסיים, בטרם אתייחס לתחולתה של החלטתי זו, ובהתחשב בהחלטתי מיום 12/2/2017 באשר לפסיקת המזונות הזמניים עבור הקטינה, מועד הגשתה של תביעה זו והלכת 919/15 שניתנה ביום 19/7/2017 (למרות שאינה חלה על קטני קטנים).

98. כבוד השופט י. שנלר, בהתייחסו לעניין תחולתה הרטרופקטיבית של הלכת 919/15, אמר כך:

"כפי שנקבע ברע"א 8925/04 סולל בונה בניין ותשתיות בע"מ נ' עזבון המנוח אחמד עבד אלחמיד ז"ל [פורסם בנבו] (27.2.06) (להלן: סולל בונה) מפי כב' הנשיא ברק: "עד כמה שהפעלתה הרטרופקטיבית של פרשת אטינגר פוגעת באינטרס ההסתמכות, יש להיזקק לדינים הכלליים המגינים על אינטרס זה, כדי למצוא בהם תרופה. על כן יש לאפשר לצדדים בערכאה הדיונית – אשר הגישו כתבי בית-דין לפני פרשת אטינגר – לתקן אותם בעקבות אותה פרשה. כן יש לאפשר להעלות טענות בעניין זה במסגרת הערעור, כל עוד פסק הדין לא הפך לסופי" (פסקה 26).

וכדברי כב' השופטת נאור (כתוארה אז): "בעניין זה, גם אני סבורה, כמו כל חברי, שראוי להחיל את הלכת אטינגר רטרואקטיבית על תיקים התלויים ועומדים בערכאות השיפוט. הלכת אטינגר לא באה לעולם בחטף ורוחה ריחפה על פני הליכים משפטיים זמן רב לפני שניתנה. צדדים רבים ביקשו לתקן כתבי תביעה ולטעון כי זכאים הם לפיצוי בגין השנים האבודות עוד בטרם באה הלכת אטינגר לעולם. תיקים רבים, בכל הערכאות, המתינו לסיום ההתדיינות בהלכת אטינגר, ואין זה ראוי שעזבון אטינגר יהיה היחיד הזוכה משינוי ההלכה. מעבר לכך, וכפי שציין חברי המשנה לנשיא חשין, להלכת אטינגר עצמה רבה, ובצדק רב קרא חברי השופט ריבלין בפסק דינו בפרשת אטינגר, לפסוק פיצוי בגין "השנים האבודות" (פסקה 3).

ודוק, לכאורה דעת הרוב בעניין סולל בונה ראתה את ההחלה הרטרופקטיבית של ההלכה החדשה ככלל, ואי החלה שכזו כחריג הנדרש לנימוק. נראה כי אם הדברים היו יפים בפרשת סולל בונה ובהתייחס לאשר נפסק בעניין אטינגר, הרי בעניינינו הדברים הינם בגדר קל וחומר, לרבות אשר נטען בתיקים רבים אודות שאלת המזונות במשמורת משותפת, ולא בכדי, אכן סברנו כי יש

להמתין להכרעת בית המשפט העליון בסוגיה הנכבדה, סוגיה שאכן הוכרעה בהרכב מורחב.

אם להלכת אטינגר היתה עוצמה רבה, כדברי כב' השופט חשין בעניין סולל בונה, הרי ההלכה בפרשת פלוני, ניתן לראותה כהלכה אשר שינתה מהיסוד את כל הקשור לפסיקת מזונות ילדים בגילאים שבין גיל 6 לגיל 15".

(ראה: עמ"ש (ת"א) 33549-04-16 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] {פמ"מ – 2/11/2017}).

99. מכאן, אני קובע כי דמי המזונות לקטינה, בסכום כפי שקבעתי, ישולמו החל מיום הגשת הבקשה לשוב סכסוך (י"ס 19922-08-16), קרי מיום 8/8/2016. סכומים אשר הצטברו לחובת/זכות מי מהצדדים, ישולמו ב-6 תשלומים שחודשיים שווים ורצופים.

סוף דבר

100. ניתנות בזה ההוראות הבאות באשר לחיוב האב לתשלום דמי המזונות:

א. אני מחייב את האב לשלם לידי האם ישירות דמי מזונות מידי חודש, עד ליום 12/1/2021 סך 3,431 ₪ לחודש, ומיום 13/1/2021 סך של 2,250 ₪ לחודש. דמי המזונות ישולמו על-ידי האב בכל 1 לחודש ומראש, עד הגיע הקטינה לגיל 18 שנה ו/או עד שתסיים הלימודים בתיכון, לפי המאוחר מבין השניים. בתקופת השירות הצבאי הסדיר ו/או השירות הלאומי יעמדו דמי המזונות על 1/3 משיעורם הקודם.

ב. תודיע האם לאב על רצונה בהפקדת דמי המזונות לחשבון הבנק שלה, תעביר פרטי חשבון הבנק שלה לאב ובמקרה כזה, תשלום דמי המזונות במועדם לזכות חשבון זה יחשב כתשלום תקין ובלבד שהאם לא הודיעה לאב על שינוי בפרטי מספר החשבון או הבנק.

ג. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן ויעודכנו אחת ל-3 חודשים, ללא הפרשים רטרואקטיביים בין תקופה אחת לרעותה.

מדד הבסיס לחישוב יהא מדד החודש בו נפסקים דמי מזונות אלה, כפי שפורסם ב-15 לחודש, טרם יום הדין אחריו והתחשיב ייעשה לעומת המדד הידוע בעת עריכת תחשיב ההצמדה.

ד. בנוסף לדמי המזונות וכחלק מהם, יישא האב בהוצאות הרפואיות החריגות שאינן מכוסות על ידי הביטוח הרפואי בו מבוטחת הקטינה, בשיעור של 62.6% מגובהן.

באמירה הוצאות רפואיות חריגות, נכללות גם הוצאות לטיפול אורתודנטי ו/או טיפול שיניים.

- ה. האב יישא בהוצאות בגין צהרון, עד הגיע הקטינה לתום הלימודים בכיתה ב', ביחס של 62.6% מעלותו.
- ו. האב יישא בתשלום עבור שיעורים פרטיים, ביחס של 62.6% מעלותם במקצועות: לשון, מתמטיקה ואנגלית, בהתאם להמלצת הגורם החינוכי.
- ז. סכום שלא שולם במועדו יישא ריבית והפרשי הצמדה כחוק, בין היום שנועד לתשלום לבין הפירעון המלא בפועל.
- ט. קצבת הילדים מאת המוסד לביטוח לאומי תשולם לידי האם.
101. בשים לב לעובדה של מיצוי ההליך, התנהלותו הדיונית של האב כפי שפורטה לעיל והתוצאה אליה הגעתי, יישא האב בהוצאות האם בסך 25,000 ₪, כשסך זה נושא הפרשי הצמדה וריבית עד לתשלומו המלא בפועל.
102. אני מתיר את פרסומו של פסק-דין זה ללא כל פרט מזהה אודות הצדדים.
103. המזכירות תסגור תיק זה.
- ניתן היום, כ"ח טבת תשע"ח, 15 ינואר 2018 בהעדר הצדדים.

ארז שני 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)